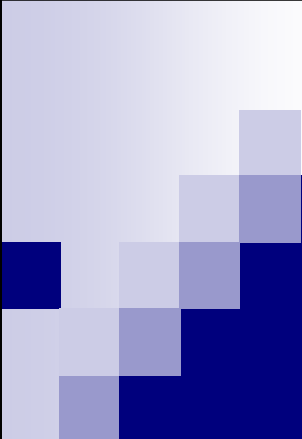

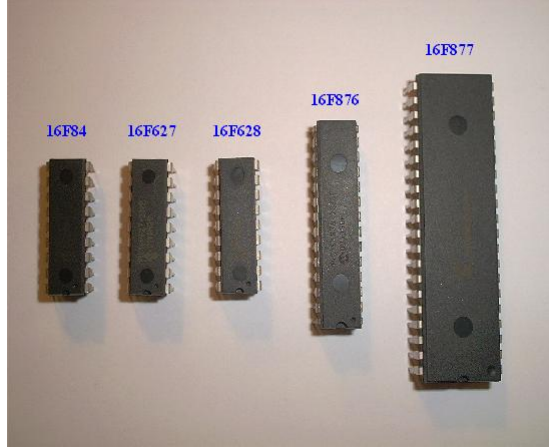
Microchip PIC Mikrodenetleyicileri

EEM 332 Mikroişlemciler

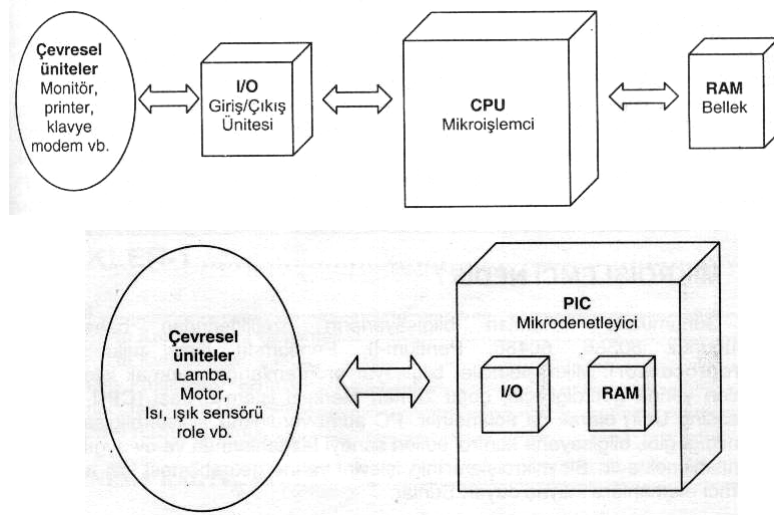

PIC Nedir?

- PIC:Peripheral Interface Controller
- Çevresel Arayüz Birimi Denetleyicisi
- Amacı: Çok fonksiyonlu logic uygulamalarının hızlı ve ucuz bir mikroişlemci ile yazılım yoluyla karşılanmasıdır
- İlk PIC: PIC16C54 (1994)
- En Popüler PIC: PIC16F(C)84

Neden PIC?

Neden PIC?

- Lojik uygulamalarının hızlı olması
- Fiyatının oldukça ucuz olması
- 8 bitlik mikrodeneleyici olması, bellek ve veri için ayrı yerleşik bus' ların kullanılması
- Veri ve belleğe hızlı olarak erişimin sağlanması
- PIC'e göre diğer mikrodeneleyicilerde veri ve programı taşıyan bir tek bus bulunması, dolayısıyla PIC' in bu özelliği ile diğer mikrodeneleyicilerden iki kat daha hızlı olması
- Yüksek frekanslarda çalışabilme özelliği
- Standby durumunda çok düşük akım çekmesi
- Azaltılmış kod yapısı (RISC yapısı) ile işlemleri daha hızlı gerçekleştirebilmesi

Neden PIC?

- Herhangi bir ek bellek veya giriş/çıkış elemanı gerektirmeden sadece 2 kondansatör, bir kristal ve bir direnç ile çalışabilmeleri
- Program belleğinin Eeprom olması
- Seri olarak dört adet kabloyla bulunduğu devreden sökülmeden programlanabilmesi

RISC Programlama

- RISC: *reduced instruction set computer*
- Avantajları:
 - Komutlar daha hızlı çalıştırılır
 - RISC tabanlı çipler daha az transistör'e ihtiyaç duyar. Tasarlanması kolay ve maliyeti ucuzdur.

Komutlar - I

- Assembly dili ile PIC'e istediklerinizi yaptırmak için 35 komut öğrenmek yeterlidir
- Yazılım Pascal, C/C++, Basic, Assembler ve hatta Binary olarak yazılabilir
- Her komut 14 bit uzunluğundadır ve istisnai bir kaç komut dışında (CALL, GOTO ve bit test eden BTFSS, INCFSZ gibi) her komut tek çevrimde çalışır

Komutlar - II

Mnemonic, Operands	Description	Cycles	14-Bit Opcode		Status Affected	Notes
			MSb	LSb		
BYTE-ORIENTED FILE REGISTER OPERATIONS						
ADDWF	f, d	Add W and f	1	00 0111 dfff ffff	C,DC,Z	1,2
ANDWF	f, d	AND W with f	1	00 0101 dfff ffff	Z	1,2
CLRF	f	Clear f	1	00 0001 1fff ffff	Z	2
CLRWF	-	Clear W	1	00 0001 0xxx xxxx	Z	
COMF	f, d	Complement f	1	00 1001 dfff ffff	Z	1,2
DECf	f, d	Decrement f	1	00 0011 dfff ffff	Z	1,2
DECFSZ	f, d	Decrement f, Skip if 0	1(2)	00 1011 dfff ffff		1,2,3
INCF	f, d	Increment f	1	00 1010 dfff ffff	Z	1,2
INCFSZ	f, d	Increment f, Skip if 0	1(2)	00 1111 dfff ffff		1,2,3
IORWF	f, d	Inclusive OR W with f	1	00 0100 dfff ffff	Z	1,2
MOVF	f, d	Move f	1	00 1000 dfff ffff	Z	1,2
MOVWF	f	Move W to f	1	00 0000 1fff ffff		
NOP	-	No Operation	1	00 0000 0xx0 0000		
RLF	f, d	Rotate Left f through Carry	1	00 1101 dfff ffff	C	1,2
RRF	f, d	Rotate Right f through Carry	1	00 1100 dfff ffff	C	1,2
SUBWF	f, d	Subtract W from f	1	00 0010 dfff ffff	C,DC,Z	1,2
SWAPF	f, d	Swap nibbles in f	1	00 1110 dfff ffff		1,2
XORWF	f, d	Exclusive OR W with f	1	00 0110 dfff ffff	Z	1,2

Komutlar - III

BIT-ORIENTED FILE REGISTER OPERATIONS						
BCF f, b	Bit Clear f	1	01	00bb bfff ffff		1,2
BSF f, b	Bit Set f	1	01	01bb bfff ffff		1,2
BTFSC f, b	Bit Test f, Skip if Clear	1 (2)	01	10bb bfff ffff		3
BTFSS f, b	Bit Test f, Skip if Set	1 (2)	01	11bb bfff ffff		3
LITERAL AND CONTROL OPERATIONS						
ADDLW k	Add literal and W	1	11	111x kkkk kkkk	C,DC,Z	
ANDLW k	AND literal with W	1	11	1001 kkkk kkkk	Z	
CALL k	Call subroutine	2	10	0kkk kkkk kkkk		
CLRWDt -	Clear Watchdog Timer	1	00	0000 0110 0100	TO,PD	
GOTO k	Go to address	2	10	1kkk kkkk kkkk		
IORLW k	Inclusive OR literal with W	1	11	1000 kkkk kkkk	Z	
MOVLW k	Move literal to W	1	11	00xx kkkk kkkk		
RETFIE -	Return from interrupt	2	00	0000 0000 1001		
RETLW k	Return with literal in W	2	11	01xx kkkk kkkk		
RETURN -	Return from Subroutine	2	00	0000 0000 1000		
SLEEP -	Go into standby mode	1	00	0000 0110 0011	TO,PD	
SUBLW k	Subtract W from literal	1	11	110x kkkk kkkk	C,DC,Z	
XORLW k	Exclusive OR literal with W	1	11	1010 kkkk kkkk	Z	

Accumulator

- 8086'daki kullanılan yazmaçlar (AX,BX,CX,DX) yerine PIC yalnızca W Yazmacı'nı kullanır
- 8086'dakinin aksine, bir değeri bir değişkene atmak istediğimizde mutlaka W yazmacını kullanmak zorundayız

W Yazmacı (W Register)

- Bu register sanal bir saklayıcıdır. İçeriğine direk ulaşmak mümkün değildir. Ancak bütün yükleme işlemleri bu register yardımıyla yapılmaktadır.
- Bir değişkene, bir registre yada bir porta bilgi göndermek için, önce bu bilgiyi W registerine, daha sonra W registerini ilgili porta ya da değişkene yüklemek yolunu kullanmak şarttır.
- Örnek: Bir değişkene bilgi yükleme:
`MOVLW D'15' ;W=15`
`MOVWF SAYAC ;sayac=15`

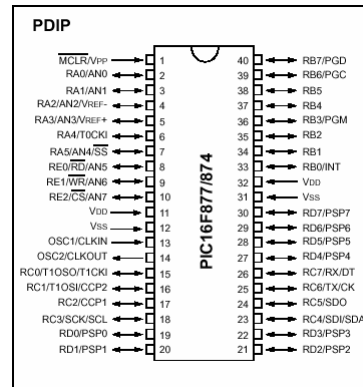
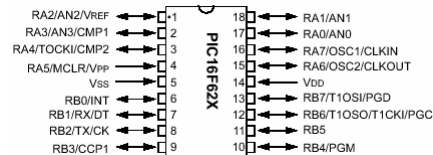
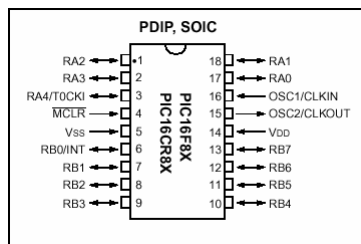
W Yazmacı (W Register)

- Örnek: Bir değişken içeriğini başka bir değişkene yükleme.

```
MOVF SAYAC1,W ;W=SAYAC1
MOVWF SAYAC2 ;SAYAC1=SAYAC2
```

!!! Bir değişken ya da register içeriğini W'e yüklemek için MOVF (ya da MOVWF) komutunu kullanmak şarttır. MOWLW komutunu kullanarak W'e sadece sabit bir değer yüklenebilir.

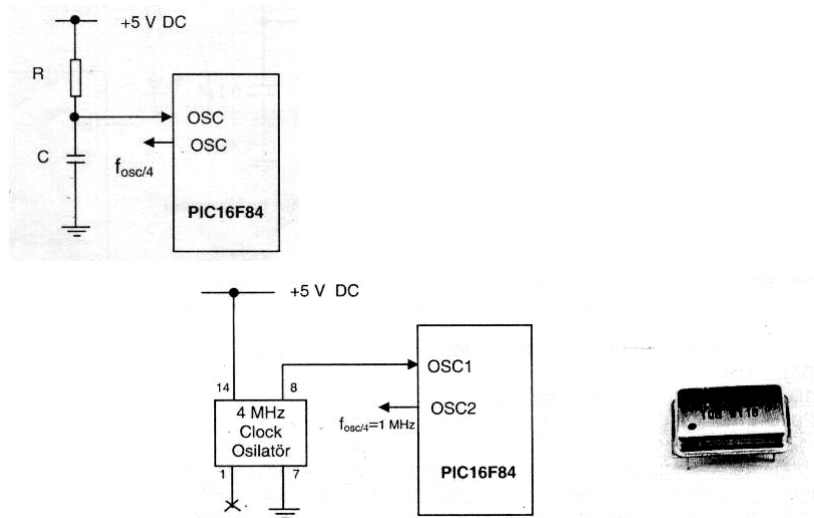
Giriş Çıkış Bacakları

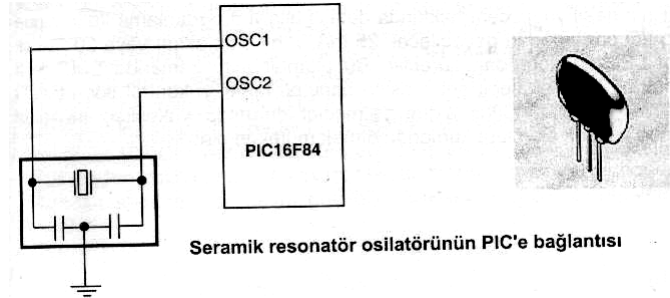
Clock Uçları ve Bağlantıları

- PIC'in clock sinyal girişi olarak kullanılan 2 ucu vardır.
- Bu uçlara farklı tipte osilatörlerden elde edilen sinyaller uygulanabilir.
 - RC-Direnç/Kondansatör
 - XT-Kristal veya seramik resonatör (**XTAL**)
 - HS-Yüksek hızlı kristal veya resonatör (**High Speed**)
 - LP-Düşük frekanslı kristal (**Low Power**)
- PIC'e bağlanan clock'un tipi programlama sırasında konfigürasyon bitlerine yazılır.

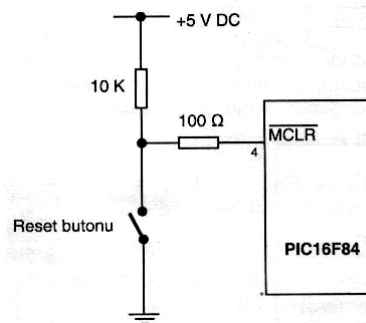
Clock Uçları ve Bağlantıları

Clock Uçları ve Bağlantıları

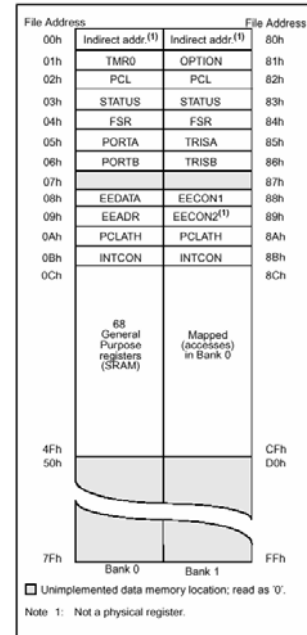

Reset Devresi

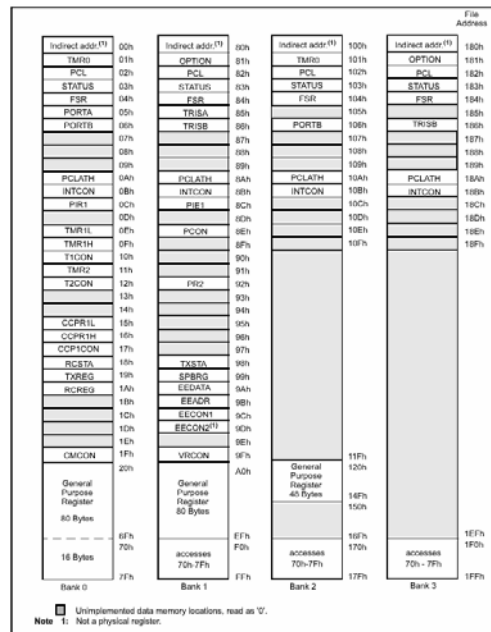

Bank (16F84)

- 8086'daki Segment'ler yerine PIC'te Bank'lar ve bankların içinde bulunan özel ve genel amaçlı Register'lar kullanılır.

Bank (16F628)

Bank (16F877)

File Address		File Address		File Address		File Address	
Indirect addr: ¹	00h	Indirect addr: ¹	80h	Indirect addr: ¹	100h	Indirect addr: ¹	180h
TMRO	01h	OPTION_REG	81h	TMRO	101h	OPTION_REG	181h
PCL	02h	PCL	82h	PCL	102h	PCL	182h
STATUS	03h	STATUS	83h	STATUS	103h	STATUS	183h
FSR	04h	FSR	84h	FSR	104h	FSR	184h
PORTA	05h	TRISA	85h		105h		185h
PORTB	06h	TRISB	86h	PORTB	106h	TRISB	186h
PORTC	07h	TRISC	87h		107h		187h
PORTD	08h	TRISD	88h		108h		188h
PORT ⁽¹⁾	09h	TRISE ⁽¹⁾	89h		109h		189h
PCLATH	0Ah	PCLATH	8Ah	PCLATH	10Ah	PCLATH	18Ah
INTCON	0Bh	INTCON	8Bh	INTCON	10Bh	INTCON	18Bh
PIR1	0Ch	PIE1	8Ch	EEDATA	10Ch	EEDCON1	18Ch
PIR2	0Dh	PIE2	8Dh	EEDR	10Dh	EEDCON2	18Dh
TMRLT	0Eh	PCON	8Eh	ELDATH	10Eh	Reserved ²	18Eh
TMRLH	0Fh		8Fh	EEDADR ³	10Fh	Reserved ²	18Fh
TCCON	10h		90h		110h		190h
TMRL	11h	SSPCON2	91h		111h		191h
TCCON	12h	PR2	92h		112h		192h
SSPBUF	13h	SSAR	93h		113h		193h
SSPCON	14h	SSPSTAT	94h		114h		194h
CCPRLT	15h		95h		115h		195h
CCPRLH	16h		96h		116h		196h
CCPCHFN	17h		97h	General Purpose Register 16 Bytes	117h	General Purpose Register 16 Bytes	197h
RCSTA	18h	TXSTA	98h		118h		198h
TXREG	19h	SPRNG	99h		119h		199h
RCREG	1Ah		9Ah		120h		1A0h
CCPRL2	1Bh		9Bh		11Bh		19Bh
CCPRL1	1Ch		9Ch		11Ch		19Ch
CCPCON	1Dh		9Dh		11Dh		19Dh
ADRESH	1Eh	ADRESL	9Eh		11Eh		19Eh
ADCON0	1Fh	ADCON1	9Fh		11Fh		19Fh
	20h		A0h		120h		1A0h
General Purpose Register 96 Bytes		General Purpose Register 80 Bytes		General Purpose Register 80 Bytes		General Purpose Register 80 Bytes	
	E0h		E0h		160h		1E0h
	accesses 70h-7Fh		accesses 70h-7Fh		accesses 70h-7Fh		accesses 70h-7Fh
Bank 0	7Fh	Bank 1	7Fh	Bank 2	7Fh	Bank 3	7Fh

Note 1: These registers are not implemented on the PIC16F876.
2: These registers are reserved, maintain these registers clear.

PIC Nasıl Programlanır ?

■ PIC Programlamak İçin Gerekenler

- ☐ IBM uyumlu bilgisayar
- ☐ Metin editörü
- ☐ Assembler programı (MPLAB)
- ☐ PIC programlayıcı donanım ve yazılım
- ☐ PIC

Assembler programı (MPLAB)

- Ücretsiz bir yazılım
- Simulasyon yapılabilir
- www.microchip.com ve www.baskent.edu.tr/~eemekdas/dersler/ee_m332l.htm adreslerinden edinilebilir.

Status Yazmacı-1

- Status Yazmacı: Bank'lar arasındaki geçişi sağlar.

R/W-0	R/W-0	R/W-0	R-1	R-1	R/W-x	R/W-x	R/W-x
IRP	RP1	RP0	$\overline{TO}$	$\overline{PD}$	Z	DC	C
bit 7							bit 0

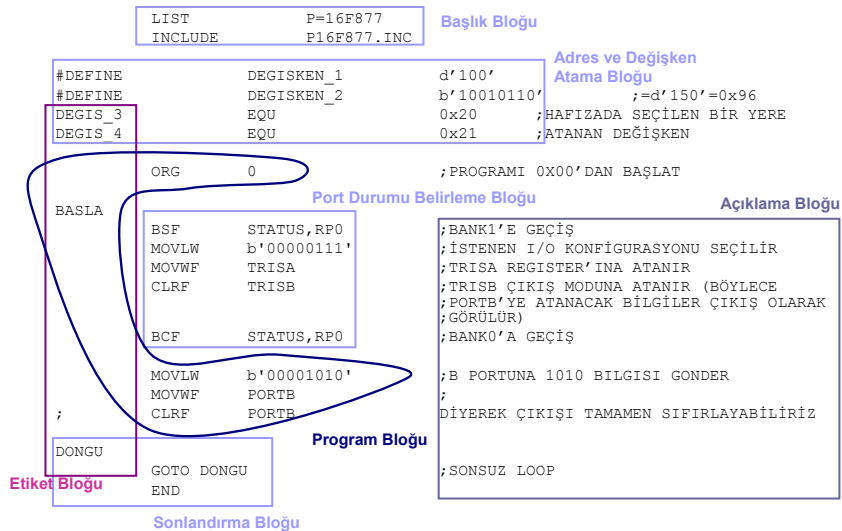
bit 6-5 **RP1:RP0:** Register Bank Select bits (used for direct addressing)
11 = Bank 3 (180h - 1FFh)
10 = Bank 2 (100h - 17Fh)
01 = Bank 1 (80h - FFh)
00 = Bank 0 (00h - 7Fh)
Each bank is 128 bytes

Status Yazmacı-2

- **BSF** **STATUS,RP0** ;Bit Set f
; (Status'da RP0)
- **BSF** **STATUS, 5** ;Bit Set f
; (Status'da Bit 5)

R/W-0	R/W-0	R/W-0	R-1	R-1	R/W-x	R/W-x	R/W-x
IRP	RP1	RP0	$\overline{TO}$	$\overline{PD}$	Z	DC	C
bit 7							bit 0

Program Bölümleri

Büyük ve Küçük Harf Kullanımı

- PIC Komutlarının büyük veya küçük harfle yazılması önemli değildir:

`MoVlW=movlw=MOVLW`

- Ancak etiketler harf büyüklüğüne duyarlıdır

`Dongu≠DONGU`

Başlık Bloğu

- `LIST P=16F877`

Kullanılacak PIC'i tanımlar

- `INCLUDE P16F877.INC`

Kullanılan PIC'teki Yazmaç tanımlamaları bu dosyada saklanır. Böylece 'Default' olan yazmaçların teker teker tanımlanması gerekmez.

Kullanılan Sayı/Karakter Tipleri

■ Hexadecimal

```
STATUS EQU 0x03
3
03 Adres ve Değişken
03h Atama Bloğu
h'03'

MOVLW 0x03
h'03'
03 Program Bloğu
03h
```

■ Binary

```
MOVLW b'00010110'
```

■ Decimal

```
MOVLW d'15'
```

■ ASCII Character

```
RETLW 'A'
```

CONFIG Satırı

- Konfigurasyon bit'leri, PIC'e gerilim uygulandığı anda PIC'in uyması gereken koşulları belirler.

Koşul	Yazılacak Tanım Kodu
Kod koruma var	_CP_ON
Kod koruma yok	_CP_OFF
Power-on-reset var	_PWRTE_ON
Power-on-reset yok	_PWRTE_OFF
Watchdog timer devrede	_WDT_ON
Watchdog timer devrede yok	_WDT_OFF
Low Power Osilatör	_LP_OSC
Kristal Osilatör	_XT_OSC
High Speed Osilatör	_HS_OSC
RC Osilatör	_RC_OSC

Örnek Program - 1

```
LIST          P=16F877
INCLUDE       P16F877.INC

ORG          0                ;PROGRAMI 0X00'DAN BAŞLAT

BSF          STATUS,RP0       ;BANK1'E GEÇİŞ
CLRF         TRISD             ;TRISD ÇIKIŞ MODUNA ATANIR
BCF          STATUS,RP0       ;BANK0'A GEÇİŞ

MOVLW        b'01100110'      ;D PORTUNA 01100110 BİLGİSİ GONDER
MOVWF        PORTD

DONGU
GOTO DONGU                    ;SONSUZ LOOP
END
```

Örnek Program - 2

```
LIST          P=16F877
INCLUDE       P16F877.INC
__CONFIG_CP_OFF & _WDT_OFF & _FWRTE_ON &
_XT_OSC
;-----
#define        DSAYI          0xFF
CNTRH         EQU            0x25
CNTRL         EQU            0x26
CNTRM         EQU            0x27
;-----
ORG          0x00
BASLA
    CLRF     PORTA
    CLRF     PORTB
    CLRF     PORTC
    CLRF     PORTD
    CLRF     PORTE

    BSF      STATUS,RP0
    CLRF     TRISB
    CLRF     TRISC
    CLRF     TRISD
    CLRF     TRISE
    BCF      STATUS,RP0
;-----
CALL BEK
MOVLW b'01010101'
MOVWF PORTB
CALL BEK
MOVLW b'11001100'
MOVWF PORTC

CALL BEK
MOVLW DSAYI
MOVWF PORTD
CALL BEK
MOVLW 0x05
MOVWF PORTE
CALL BEK
CALL BEK
GOTO DONGU
;-----
BEK
    MOVLW    0x05
    MOVWF    CNTRM
TEKM
    MOVLW    0xF0
    MOVWF    CNTRH
TEK1
    MOVLW    0xFF
    MOVWF    CNTRL
TEK2
    DECFSZ   CNTRL,F
    GOTO     TEK2
    DECFSZ   CNTRH,F
    GOTO     TEK1
    DECFSZ   CNTRM,F
    GOTO     TEKM
    RETURN
DONGU
    GOTO     BASLA
END
```